

KITTY KATT OG DESTA DRAGE

Den lille boka om antirasisme

Nina Bahar

Silje Mathisen

Til Ingrid

Illustrasjoner: Linda Heggen

Design: Jørgen Berg-Sollien

Trykk: EKKO Grafisk

 LIKESTILLINGS-
SENTERET

© 2025

ISBN: 978-82-693821-1-2

FORORD

Rasisme skjer overalt i samfunnet, også i barnehagen. Mange barn må tidlig lære seg å håndtere dette. Den jobben skal de ikke stå alene i.

Denne boka er et verktøy for å jobbe forebyggende mot rasisme i barnehagen, så vel som at den gir barn en mulighet til å øve på hva de kan gjøre i møte med rasisme og ekskludering.

I boka er ikke rasisme uttrykt eksplisitt gjennom at barn med eksempelvis mørk hudfarge opplever ekskludering. Karakterene i boka er kosedyr som er forskjellige fra hverandre, bortsett fra at alle, unntatt Kitty Katt, har hårsveis.

Vi har valgt å skrive historien på denne måten for å skape en avstand mellom det som skjer i boka og de rasistiske opplevelsene som noen barn dessverre opplever. Samtidig håper vi å hindre at boka bidrar til å annerledesgjøre barn som utsettes for rasisme.

Målet er at barna skal utvikle empati og forståelse, få et språk for å snakke om sine egne erfaringer, og handlingskompetanse i møte med ekskludering og rasisme.

Utviklingen av boka er blitt til gjennom midler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Likestillingssenteret, 2025

HVORDAN BRUKE BOKA

*Les mer om hvordan bruke boka
og tips til andre ressurser her:*

Her finner dere også fargeleggingssider fra boka.

La barna få tid til å se på illustrasjonene når dere leser boka. Det å reflektere rundt ulike betydninger av illustrasjonene, er en fin måte for barna å sette ord på egne erfaringer og følelser. Til slutt i historien vil dere få flere alternativer til hva som kan skje videre. La barna iscenesette disse. Slik kan de øve på hva de skal gjøre i lignende situasjoner. Et tips kan være å samle konkrete som kan bidra til å illustrere handlingen i boka.

Å bare lese en bok er ikke nok, samtalen i etterkant er minst like viktig. Det er viktig at hovedfokus for samtalen er hva vi kan gjøre for å motvirke de negative opplevelsene og ekskluderingen.

Husk dette:

Forberedelse:

- Les boka selv før du leser den med barna.
- Gjør deg kjent med temaene og illustrasjonene.

Lesing med barna:

- Gi barna tid til å se på illustrasjonene. La dem reflektere over dem.
- Gi rom for spontane kommentarer fra barna.
- Les gjerne boka flere ganger, og la barna iscenesette handlingsalternativene slik at de får øvd seg på hva de kan gjøre i lignende situasjoner.

Etter lesing:

- Sett av tid til samtale etter lesingen. Dette er like viktig som selve lesingen.
- Bruk spørsmålene bakerst i boka for å starte en god samtale.

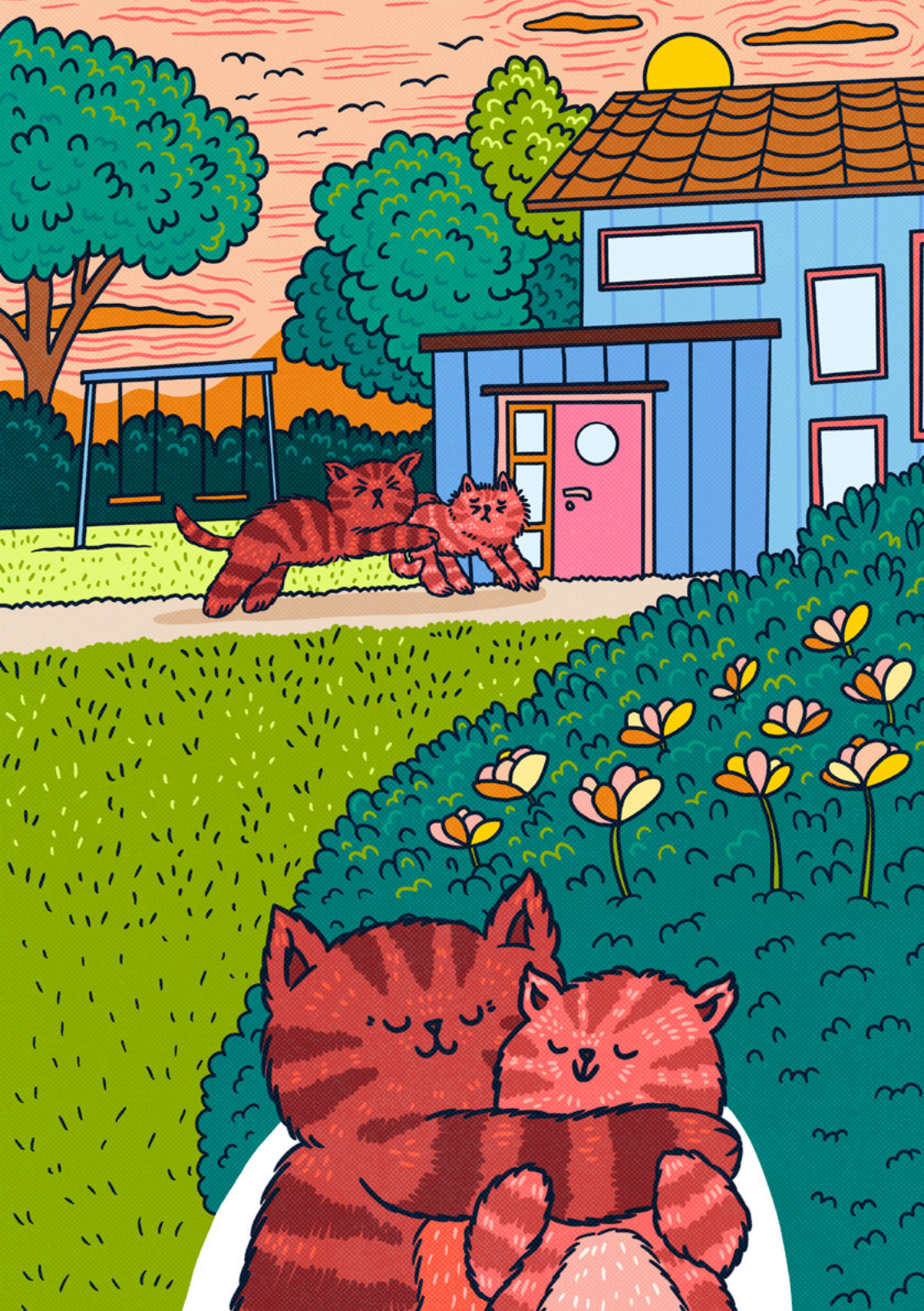
Håndtering av barns opplevelser:

- Hvis et barn deler erfaringer med rasisme, lytt nøye og bekreft deres opplevelser.
- Drøft med kollegaer om hvordan barnet skal følges opp og hvilke tiltak som trengs for å skape et inkluderende miljø for alle barna.

«Jeg vil ikke!» sier Kitty Katt.

«Det blir sikkert gøy å leke med de andre i barnehagen,» sier mamma.

Hun gir Kitty en klem og forter seg til jobb.

Kitty stopper opp ved døra. Alle de andre leker allerede. Einar Enhjørning børster håret til Brita Bjørn og lager en fin hårsveis. Kitty vil også leke, men før Kitty rekker å spørre, sier Einar Enhjørning:

«Du kan ikke være med.»

«Hvorfor ikke?» spør Kitty.

«Du har ingen hårsveis, bare pels. Så du kan ikke leke frisør,» sier Einar.

Kitty blir lei seg. Kanskje jeg kan prøve noe annet, tenker Kitty.

Kitty finner en stor hatt og setter den på hodet. Kanskje den kan skjule pelsen og få det til å se ut som en hårsveis?.

«Se på meg, hva med nå da?» spør Kitty.

«Det er jo bare en hatt,» sier Einar. «Du kan ikke være med.»

Kitty finner noen fjær, stikker dem inn i pelsen, og prøver å lage en slags hårsveis.

«Se, nå har jeg en hårsveis!» roper Kitty.

«Det er jo bare fjær,» sier Einar igjen. «Du får ikke være med.»

Om kvelden sitter Kitty og mamma ved kjøkkenbordet.

«Hva er det, pusen min?» spør mamma.

«Du har ikke spist noe av maten din?»

«I dag lekte de andre barna frisør, og jeg fikk ikke være med.»

«Uff, så dumt,» sier mamma. «Du kan leke med maten, hvis du vil.»

Men Kitty er ikke sulten. Kitty er lei seg.

«Hvorfor har jeg ikke hårsveis, mamma?» spør Kitty.

«Hva er en hårsveis?» spør mamma.

«Det er sånn hår, liksom, som man kan gjøre forskjellige ting med,» svarer Kitty.

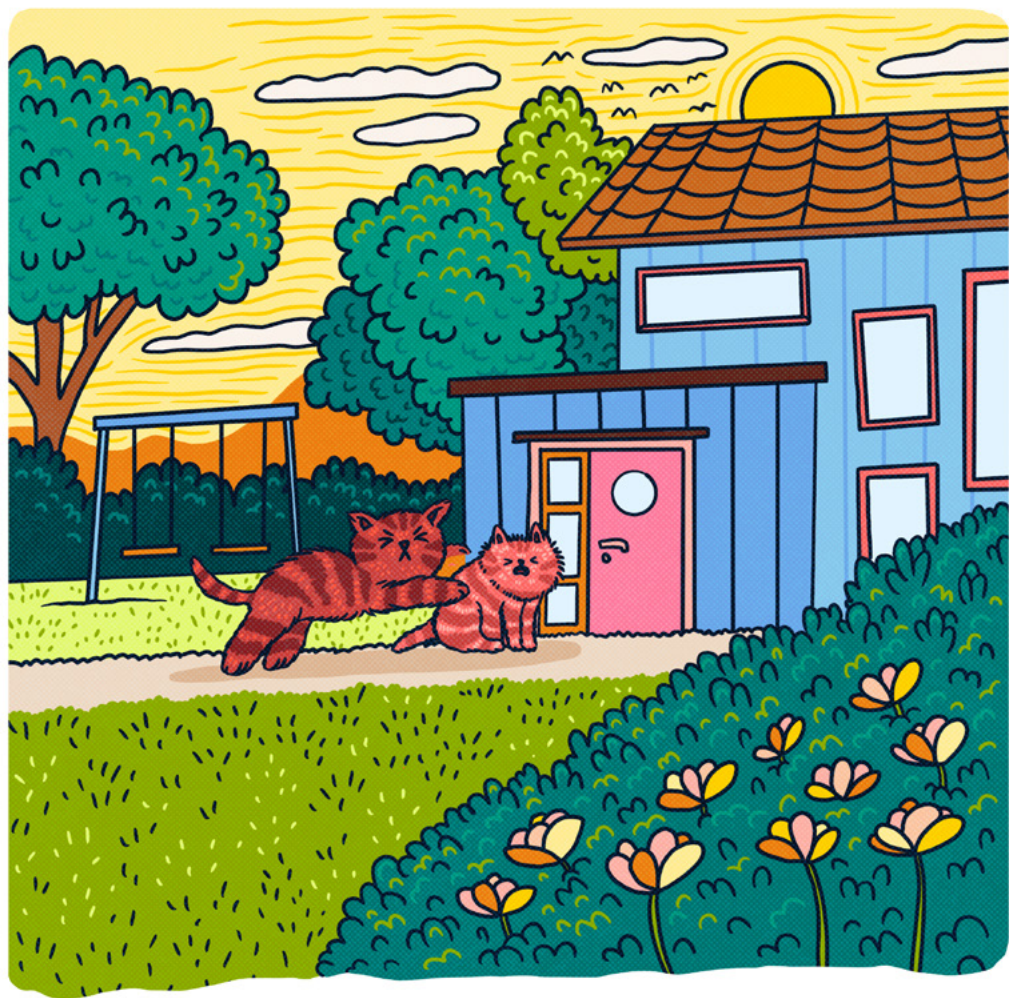
«Kanskje fordi du har en myk og varm pels,» sier mamma. Hun klør Kitty bak øret og gir en klem.

Mamma skjønner ingenting.

Neste dag er de tilbake i barnehagen.

«Jeg vil ikke,» sier Kitty, men mamma må på jobb.

Kitty får ikke være med i dag heller.
Hva kan Kitty gjøre?

Desta Drage ser at Kitty ikke har det bra
og vil prøve å hjelpe.

Men hvordan?

Hva gjør Desta Drage her?

Desta leker med Kitty.

Hvorfor tror dere Desta gjør dette?

*Hvordan tror dere Kitty har det inni seg
når Desta Drage kommer bort?*

Hva gjør Desta Drage her?

Desta gir Kitty en klem.

Hvorfor tror dere Desta gjør dette?

*Hvordan tror dere Kitty har det inni seg
når Kitty får en klem?*

Hva gjør Desta Drage her?

Desta Drage sier ifra til Isa Isbjørn, en av de voksne i barnehagen.

Hvorfor sier Desta ifra til en voksen?

Hvordan tror dere Kitty har det inni seg når Isa Isbjørn kommer bort?

Hva gjør Desta Drage her?

Desta Drage vet ikke hva hen skal gjøre og får vondt i magen.

Heldigvis ser Isa Isbjørn at Kitty ikke har det bra og kommer for å hjelpe.

Det kan være vanskelig å vite hva vi skal gjøre når noen ikke har det bra.

Derfor er det lurt å øve på hva du kan gjøre når andre ikke får være med på leken.

Hva vil du at andre skal gjøre hvis du ikke får være med på leken?

Isa Isbjørn finner frem et kjempestort ark og sier:

«Kom så gjør vi noe sammen!»

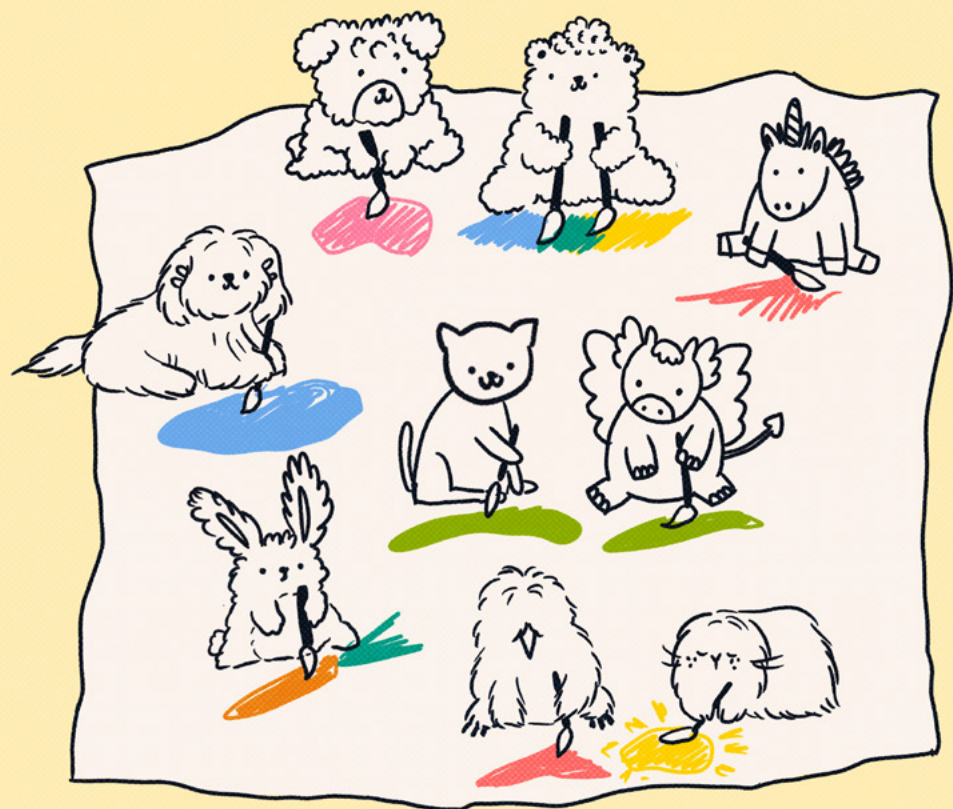
«Ja!» roper Kitty Katt og Einar Enhjørning.

Psst! La du merke til at alle i barnehagen er forskjellige fra hverandre, bortsett fra at noen har hårsveis?

Fordi Kitty har myk pels fikk ikke Kitty være med på leken.

Er det ikke rart at vi gjør så mye ut av små forskjeller, når vi alle uansett er forskjellige fra hverandre?

Ingen er akkurat som deg, og ingen er akkurat som meg. Tenk så fint at du er deg!

VEILEDNING TIL VIDERE SAMTALE I ETTERKANT AV LESINGEN

- *Hvem kan være venner?*
- *Hva gjør at noen er en god venn?*
- *Hva skjer hvis vi ikke vil være venner med noen bare på grunn av hvordan de ser ut? (utestengt, lei seg, ensom. Den som utestenger, går glipp av det som kunne vært en god venn).*

Hvordan vi ser ut er ikke det mest interessante ved oss som personer. Det er mer interessant å finne ut av hva vi liker å leke, hvilken bok vi liker best å lese, hva slags musikk vi liker å høre på og så videre.

- *Hvorfor gjør vi av og til slik som Einar Enhjørning, og utestenger andre bare på grunn av hvordan de ser ut?*

Av og til gjør vi det kanskje fordi det får oss til å føle oss viktigere enn andre. Andre ganger skjønner vi kanskje ikke at det vi gjør er feil før vi får tenkt oss om.

Noen ganger kan vi være slemme mot andre bare fordi de er forskjellig fra oss selv, og at vi ikke er vant til det. Kanskje er det noen som spiser annen mat enn det du er vant til, eller kanskje de feirer andre høytider enn det din familie gjør. I stedet for å utestenge kan vi bruke muligheten til å lære av hverandre. Kanskje kan de en spennende og morsom lek som du ikke har hørt om før. Dersom du utestenger andre fordi de er annerledes enn deg selv, så mister du sjansen til å lære denne leken.

Noen ganger kan vi også være slemme mot andre uten at vi forstår det selv.

- *Hva kan vi gjøre for å hjelpe den som blir utestengt?*
- *Hva kan vi gjøre for å hjelpe den som utestenger andre til å forstå at det er feil?*
- *Hva kan vi gjøre hvis vi selv opplever å bli utestengt?*

Den lille boka om antirasisme

Rasisme skjer overalt i samfunnet, også i barnehagen. Mange barn må tidlig lære seg å håndtere dette. Den jobben skal de ikke stå alene i.

Boka «Kitty Katt og Desta Drage» er et verktøy for å jobbe forebyggende mot rasisme i barnehagen. Den legger også til rette for at barn kan øve på hva de kan gjøre i møte med rasisme og ekskludering.

Historien handler om Kitty Katt som ikke får være med å leke frisør i barnehagen. Desta Drage ser at Kitty ikke får være med, og vil hjelpe. Men hvordan?

Medvirkende:

Nina Bahar, konsulent

Silje Mathisen, seniorrådgiver
ved Likestillingscenteret

 LIKESTILLINGS-
CENTERET

ISBN: 978-82-693821-1-2